

ДІЛО

виходить щодня рано

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, II. по в.
Конто почт. шадн. 143.322
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертається.

ПЕРЕПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5-00 зод.
Чвертьрічно 15-00
Піврічно 30-00
Річно 60-00

ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 750 зод., Швейцарії 750 зод.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехослова-
чії 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бол-
гарії 750 зод., Австрії 750 зод.,
Збіра адреси 1 зод.

Телеф. Редації: 29-41
Друкарні: 29-26

В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

Купуйте Д. Дорошенка: ІСТОРІЮ УКРАЇНСЬКОЇ ГЕТЬМАНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ 1918 р. 510 стор. 45 ілюстрацій.

1150
5-10

Д-р Михайло Тимчук

лікар заграничних клінік

спеціаліст внутрішніх недуг і фізіолог
тепер у ТЛУСТІМ, повіт Заліщики
лічить сухоти (початкові і в найвищому степені
розвою) та переводить щіплення проти сухот
у новородків, дітей і дорослих. 1-6

З маленького джерела випливає Дністер.

З маленьких ошадностей зростає для Вас
великий капітал, коли свою готівку
складатимете в

Кооперативному Банку „ДНІСТЕР“

у Львові, вул. Руська ч. 20.

Волинь по виборах.

(Кореспонденція з Волині.)

Кременець, грудень 1930.

До цього часу я не зазірав голосу в справі
останніх виборів на Волині — з одної сторони
— тому, що не хотів писати під першим вражін-
ням, а постановив перевірити свої спостережен-
ня і глибоше дослідити справу; з другої сторо-
ни — тому, що чекав, як виявлять своє обличчя
„українські“ представники Волині зпід стягу ББ.

Перемога „одинарків“ була для виборців
несподіванкою, неначе громом з ясного неба.
Правда, „одинарків“ все робили, щоби здобути
і забезпечити собі цю перемогу. Передвиборчі
зібрання з іншою програмою та іншими гасла-
ми, крім тільки ББ, не були допущені; всі ви-
значніші представники і прихильники „Україн-
сько-Білоруського Блоку“ завчасу були ізо-
льовані; по селах і містечках відбувалися реві-
зії і все, що мало хоч найменше відношення до
виборів, забиралося; одинарків мобілізували для
своєї агітації всі установи як повітові так і гро-
мадські; право вивішувати виборчі плакати бу-
ло змонополізовано виключно „одинарцями“;
і то з такою послідовністю, що зловлених при
росклеюванні українських (очевидно, дозволе-
них цензурою) плакатів тягли до поліції, вва-
жачи та суду, закидаючи їм звинувачення (???)
маршала Пласудського; у багатьох виборчих
районах члени виборчих комісій — українці
були усунені, бо їх примусом потягли до уча-
сти в „стражі обивательській“; представники
„Українсько-Білоруського Блоку“ не були до-
пущені до комісій; у часі виборів перед вибор-
чими помешканнями і в самих помешканнях
всювалися виборцями „одинарки“ і т. д. і т. д.
Вказані факти належали до буденних виборчих
явищ на Волині; крім них, відбувалося багато
зловживань чисто злокального характеру.

Але, не вважаючи на такі обставини вибор-
чої акції, волинські виборці (тобто українське
селянство, міщанство й інтелігенція) були певні
своєї перемоги: вони свідомо йшли до виборчої

ури; вони знали, що голосують за свою честь,
за добробут, за будучину. Шалена праця „одина-
рків“, що на різні способи агітували за кан-
дидатами ББ, переслідування інших угруповань,
ангажування до виборчої справи української
еміграції, що давно користується підмоцною
репутацією, ділали міцно на українських вибор-
ців, але в напрямку відворотнім: виборці розу-
міли, що тут іде справа не про їх інтереси, а про
чужі, і тому голосували свідомо і чесно. Коли
став відомим вислід виборів, відразу всі зрозу-
міли причину поразки, а несподіваної перемоги
одинарків. Останні можуть тішитися, що забра-
ли собі майже всіх послав з Волині, а перед во-
линським громадянством зложили доказ своєї
необмеженої здібності і цілковитої розпаноше-
ності; показали, що вони вище всяких законів
і права.

Чи останні вибори справді, в суті річ, є
поразкою українського народу в Польщі? Ні,
цілком — наоборот. „Одинарків“, що виступили
з відомими гаслами, в дійсності занесли собі
і своїм гаслам на Волині великий удар і ском-
промітували їх в очах українського населення.
Останнє побачило на виборах, що в Польщі
теорія — одна річ, а дійсність — цілком інша;
побачило також, що собою уявляє одинак і до
чого вона здатна. Жадна українська партія не
могла так добре усвідомити національного насе-
лення, психічно відмежувати його від поляків,
як виборча акція „одинарки“. Ми певні, що наслід-
ки її в будучому з конкретності виявляться. По-
ляки будуть її пояснювати собі впливами „Хар-
кова“ і „Берліна“. А між тим, вони будуть чисто
„краєвого“ походження, і завдяки виключно
„одинарці“. Кожний політик напевне зрозуміє
фактичну цінність цих наслідків, а разом з тим
і вартість безбачливої „перемоги“ на Волині.
З другої сторони, і для місцевих польських дія-
чів, що переводили виборчу працю „одинарки“,
вибори послужили теж дуже поважною наукою,
але в іншому напрямі.

Волинськ.

Санація і москвофіли.

Суспендування москвофільського посла з ББ о. Яворського.

Безпартійний Блок співпраці з урядом
свої виборчі комбінації і методи переніс при
цьогорічних листопадових виборах до союму
і сенату з Волині до Східної Галичини, але вже
з деякими ухилами. А саме на Волині, подібно
як в 1928 р., поставив і в 1930 р. на свої листи
гурток „ширих українців“ з вишколу нововоди
Юзефського і відомими засобами „добрив“ ББ
шістьох зломіж цього гуртка до союму і двох
до сенату, покликуючи з них і по одному до
президії союму і сенату в характері секретарів.
У Галичині таких „ширих українців“ ББ не най-
шов, пускаючи вже давніше на зелену пашу
групу д-ра Северина Даниловича (так званий
УНС), а ще передтим гурток Ількова і Залуць-
кого з 1922 р., і всю свою ласку перелив на мо-
сквофільських недобитків-мamelоків з неісную-
чої „руської аграрної партії“ зпід стягу відомо-
го політичного смішаків д-ра Олександра Лиса-
ка. Що більше! Навіть зроджена в Кракові
„Польсько-Руська Згода“ не удостоїлася ніякої
ваги санаційних вистіг хоч осідок цієї „пар-
тиї“

перенесено до Львова і хоча віддано на примі-
щення її партійного секретаріату окремі кім-
нати в міській різні у Львові. Управа цієї „пар-
тії“ не розвинула ніякої ширшої діяльності
і цілу свою „політику“ обмежила досі мабуть
тільки на оглядині, як у різні бють безорг.

В аграрній політиці безорги грають без сум-
ніву визначну роль, не диво отже, що „русская
аграрная партія“ пішла високо в гору. До місь-
кої різні вправді товариш вона не доставляє, у
своєму маленькому гуртку не має ніяких аграр-
ників-халобів і не має найменших звязків
з нашими хліборобськими кругами, але зате
має кандидатів на масні посади — ну і на посади,
що все і всюди хвалитимуть тих, які антигнули
їх в гору.

До таких належать у першу чергу незамі-
тний митний урядовець у Львові Михайло Ба-
чинський і давній передвоєнний москвофіль-
ський агітатор о. Йосиф Яворський, парох з Ра-
дехищини. Першому віддано в посідання нашу
найдавнішу „культурну“ установу „Народній

Дім“ у Львові, з його великими фінансовими за-
собами, а як там господарка виглядає, всім нам
відомо. Навіть велика саля — найкраща у Льво-
ві — служить не нашій, а сусідській культурі.
Знова о. Яворський покидає на Йордан свок
парохію і з хором своїх парохіян робить йор-
данську парадю для польського військового
і цивільного Львова на Марієвській площі, рівно-
часно тоді, коли єпископ-помічник в асисті ці-
лої капітули і всього львівського духовенства
відправляє чин водосвяття на львівському
Ринку.

За такі високо-патріотичні вчинки не мину-
ла обох нагород і оба вони попали на списки
одинарки, Бачинський в самбірській, а о. Явор-
ський у золочівській округах — ну й оба стали
послами.

Та тут зродився конфлікт. З М. Бачинським
пішло гладко, бо йому, як малому митному у-
рядовцеві та пупівеві санації, його настановки
не робили ніякої перепони в його „політичній“
карьері. Інакше з о. Яворським, знавшим ще і з
цього, що недавно застрілив одного студента
Митрополічній Ординарії, як зрештою й оба
другі греко-кат. Ординарії в Перемишлі і в
Станіславові, видав виразний наказ кандиду-
вати всім священикам при минулих виборах де
союму і сенату і з цієї причини знято зі списків
одинарків всі священичі кандидатури. Однак
цього наказу о. Яворський не послухав, кан-
дидував далі, не вважаючи на наказ і по ви-
борі прийняв посольський мандат.

Самозрозуміло, що цей поступок о. Явор-
ського був грубим і свідомим порушенням ка-
нонічного посолу супроти свого ординарія, що
ірсо часто стигнуло на нього церковну суспен-
зію. Митрополічній Ординарії у Львові заві-
дав о. Яворського до оправдання; а коли він
не оправдався і не зложив посольського ман-
дату, Ординаріат проголошує суспензію поли-
шна далі у правий сил.

Тепер о. Яворський звернувся по допомогу
до польських правлячих кругів. На його прось-
бу чи пак на інтервенцію провідника східно-га-
лицьких одинарків, посла полк. Коца, польське
міністерство закордонних справ інтервенувало
в Римі через свою ватиканську амбасаду, бо о.
Яворський вніс жалобу до Риму на митроп.
Шептицького в справі своєї суспензії.

Ця квестія ще не вирішена. Постанови ка-
нонічного права кажуть, що в позиційному вилад-
ку нема відклику від рішення Митрополічного
Ординаріату до Риму, бо право суспензії і по-
дібних справах належить до directae potestatis or-
dinarіi, на основі котрої Ординаріат рішає без-
відклично. І коли священик, що підлягав суспен-
зії за грубий канонічний непослух, не виконає
цього, що йому наказано — в даному випадку
не зложити посольського мандату, то Ордина-
ріат може видати йому канонічний процес і ви-
роком усунути його з дотеперішнього духовно-
го становища. На основі знову обов'язуючого
в Польщі конкордату світська влада не має пра-
ва мішатися до канонічного процесу, що його
ведуть церковні суди, ба, що більше, є обов'яз-
на допомогти до виконання вироку церковного
суду. Незалежно від цього, ще перед право-
сильністю вироку засудження може підпасти
екскомуніція, що без сумніву на підставі кра-
нних постанов канонічного права малоб місце у
випадку о. Яворського, якщо він і надалі був
би в канонічному непослуху супроти вказаного
ниже зарядження митр. Шептицького.

Як бачимо, конфлікт між митр. Шептицьким
і польським урядом — бо він стоїть за суспен-
дуванням о. Яворським, — має поважний і засад-
ничий характер, сягаючи в царину внутрішніх
відносин католицької церкви й обов'язуючого
конкордату. В даному випадку перехресноються
дуже марканти прерогативи та інтереси католи-
чеської церкви з партійно-політичними інтереса-
ми теперішнього польського уряду і тому остато-
чий вислід конфлікту для всіх цікавий, хоч ми
вже ним не сумніваємося, що тут не побідять
засади чиніського абсолютизму.

Покищо є так, що о. Яворський з приводу церковної суспекції не виконує своїх священних функцій, а одночасно не виконує і посольського мандату, бо досі не оголосився в соймі не зложив посольського приречення. З двох москвофілівських пупів санції, котрих вона зробила посланим, наразі тільки М. Бачинський засідає в посольському клубі ББ. Чи засідає і другий, себто о. Яворський, невідомо, а якщо так, то хіба мусітиме скинути расу католицького священника.

Вибір, а в дійсності номінація посланим двох галицьких москвофілів має ще один інте-

ресний момент. Одинкарі українського походження з Волині утворили в рядах посольсько-го і сенатського клубу ББ окрему українську секцію. До цієї секції зголосився і М. Бачинський з проханням, щоб прийняти на члена його волині, як українці, не мають нічого спільного з москвофілами, які заперечують сам факт існування українського народу і їх до свого гурта не приїшли. Такто Бачинський (званий мікалом) залишився сиріткою, а зате тим міцніше тулиться до своєї мамуні санції.

С. Б.

Генерал Бліс і чесність у політиці.

Одночасно причинює до ревелаций проф. Стан. Грабський.

(Від нашого кореспондента)

Париж, 13. грудня 1930.

Здається, що ніодна українська газета в Європі не подала звістки про смерть американського генерала Бліса і про його похорон у якомусь містечку Північної Америки. Поглянути собі причину цієї мовчанки — легко. Їмн пов. генерала Бліса повсім невідоме українськомо загалоу. Не відома також його роль в справах Мирової Конференції 1919 р. в Парижі, припинити польсько-українську війну і подогодити галицько-литвинів.

Правду сказати, то й нам на роль відома далеко не в повному розмірі: протоколи нарад Мирової Конференції (і її комісії досі не опубліковані) (і дехто чи швидко будуть), а авторам усяких спогадів про мирову конференцію (англійських, французьких, американських, тощо) справа польсько-української війни за Галичину замало дівана, щоб показати подробиці нарад конференції, її присвячених. Якщо колишній український делегат на мирову конференцію хоче опе над свіжою спогадом пок. Бліса — сказати кілька слів про своє знайомство з пок. генералом і про свої переговори з ним, то він має на увазі тільки свої спогади про кілька моментів діяльності пок. генерала, спогади — з прирази річи доривочні.

Генерал Бліс був у світовій війні шефом генерального штабу американської армії (якої на-чальним вождом був генерал Першинг). Як такий, був він також членом лавиної військової ради союзників (президент пок. маршал Фош), а після 11. листопада 1918 він увійшов у склад американської делегації на мирову конференцію (співдиректор пок. президент Вільсон). В цій останній ролі йому прийшлося займатися польсько-українською війною таї шпатамі галицько-українською справою.

В цьому урядованні й ми його пізнали.

Як до цього прийшло?

У виривках із своїх споминів про 1919 рік у Парижі, які привагівно друкувалися в „Ділі“ в кількох останніх роках, ми коротко оповіли про свої зусилля довести до завішення зброї на галицькомо польсько-українськомо фронті, за які ми малися зараз після приїзду до Парижа (22.

березня 1919). Становище на цьому фронті було дуже важке. Зв'язок з пок. отаманом Петлюроу замість дати У. Г. Армії рішення поміч Великої України, відвернув значні сили нашої армії з польського фронту таї вмотав її в боротьбу на нових фронтах: більшовицькомо, білогвардійськомо таї, чого доброго, отаманськомо. Наго-мість польські війська одержали могутче скріплення армією ген. Галера, виславою з Франції до Польщі (не без виразної згоди головногo У. Н. Рівського делегата в Парижі!) — правда, під умоу, що не візьмо їх уживати на галицькомо фронті. Така „умова“ вже сама в собі не була багато варті; бо навіть якщо вона і була поляками чесно виконана, то-то якби поляки справді вижидали її тільки на інших фронтах (німецькомо, литовськомо, чеськомо, більшовицькомо), то війська її були-б там заступили місце інших польських частин, які таким чином моглиб перекинутися проти У. Г. Армії. Одначе полякам ані не спилося виконати прийняту умову щодо Галерівської армії: проф. Станіслав Грабський отверто аж до цинізму оповів був минулого літа, як то він уладився з Падеревським, щоб не виконувати прийнятих Падеревським у Парижі зобов'язань. І армія Галера, знаменито озброєна, розпалалася розкладатися на галицькомо фронті проти втомленої, виснаженої, але озброєної У. Г. А.

Свідомість, що треба робити все можливе, щоб здержати наступаючу катастрофу на галицькомо фронті, важко лаягала на тодішнього галицько-українського делегата і вивопняла перелажуючу частину його тодішніх заходів і зусиль, ведених перед мировою конференцією, як такою і делегаціями головних держав.

Зосібна настирливо наставляв той делегат на англійську делегацію — настирливо і не без успіху.

Щоб заінагурувати офіційну стрічу галицько-українського представника з польським і довести осятак до переговорів про завішення зброї, два секретарі англійської делегації запро-сили (в половині квітня) на обід галицького делегата і п. Залеського (теперішнього міністра зм. справ) і уладили після того ще дві офіцій-

ні стрічі (в осідку делегації, готелі „Асторія“), на яких політичні представники мали явитися в су-проході військових дорадників. При другій стрі-чі гал.-укр. делегати стало очевидним, що п. Залеський тільки протинав розмови, щоб дати Галерівській армії час розвинутися на фронті і поставити світ перед доконаним фактом, аїя за-лишив безпильні балачки з польським диплома-том, таї аложив англійській делегації ультима-тивну заяву: що не бачить — супроти наявної зброї волі противників — ніякого резону везітьки далі розмовляти з п. Залеським, а її пілкої цілі далі залишатися в Парижі, таї що супроти бай-душности чи безсилности великих держав га-лицько-український уряд застерігає собі свобід-ну руку для зміни своєї дотеперішньої, прихиль-но-вижидаючої політики супроти антанті. Цю за-яву англійці зрозуміли по своєму, і — не без збентежености — відповіли на неї предложенням дати їм ще 24 годин часу перед оковечним рішен-ням про виїзд.

Та не минуло ще 24 годин, коли секретар ан-глійської делегації прийшов (в раці 17. квітня) до гал.-укр. делегата з повідомленням, що пере-казав його вчорашню заяву Найвищий Раді со-юзників, та що американська делегація має їме-нем союзників узати в свої руки наладження польсько-українського завішення зброї.

Ще того самого дня передполуднем прийняв гал.-укр. делегата радник американської делега-ції проф. Бавман (знаменитий американський ге-ограф, президент амер. геогр. Товариства і пізні-ший автор великої книги про новий „післявер-сайський“ світ). Після півгодинної розмови про питання, зв'язані з польсько-українською війною і бажаним завішенням зброї, проф. Бавман заві-делегата до кабінету шефа ген. штабу і предста-вив його генералови Блісови, нині вже покій-ному.

То було в готелі Крійон, одному з найпишні-ших будинків Парижа, при площі Згоди, зайня-тому в цілости бюроми американської мирової де-легації.

В особі ген. Бліса стояв перед нами старий воляк, високого росту та кремезний, з пересія-ном сивим волоссям, коротко стриженою чупри-ною, з густими, такоїж масти бровами і підстри-женими вусами, з очима бистрими та дуже уваж-ливими, з рухами людини звичної приказувати і бачити свої прикази виконуваними, вдумчивої і маломовної. На перший погляд — фізичний тип не англосаксонський, а наче вирваний з гурта воляк на картині Рішіна „Запорожці пишуть ли-ста до султана“. Одначе тільки на перший погляд. Бо амент ви відчули основну відмінність його від „запорожцьких“ типів: відмінність у виразі обла-ччя. Там — розперзані, незвичні до самоконтролі, українські (чи взагалі славянські) обличчя; тут — обличчя сконцентроване на думці і волі та ви-поважливе довгою практикою внутрішньої само-контролі.

Розмова була розмірно недовга, та дуже пре-цизна. Схема її, дарма, що в скороченні, досі жи-ва в нашої свідомости.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 30. ГРУДНЯ 1930.

МІХ. РУДНИЦЬКИЙ.

Автор „Маціцького“ і його читачі.

(Докінчення)

Доде, все життя із записником у руці, з насто-роженним оком і вухом, лаяав волю слоу та-лантові тільки тоді, коли як „Метелик“ у поємі його героя, Маціцького, зривав на крилах. Він не міг і не пробував бути мармурово-супокій-ним, незворушним глядачем, який зазирає роз-в'язку бачених конфліктів і трагедій читачеві. Доде хоче та вміє спочувати людям слабі во-лі, заблуканим грішникам, найним иривникам, а навіть сирішим фантастам. Адже всі вони жертви немислосерного життя і коли навіть поет не прийде їм у допомогу милосердям, спочув-ливим словом, широку стезю — воно стало би ще страшніше.

Привда, який сентименталізм?

Зоя своєю фантастичною вірою у допіль-ність законів медичних прикладених письмен-ником створив школу; Гонкури своєю фанати-чною любовю до небуденних сам і вирізблених заворотів створили окремих мислелавів, арти-стичний стил; Доде, що нагає помірним зм. зі своєю вражливистю, не став представником ні-якого напрямку, навіть не виявив виразного письменського обличчя, а проте залишив кіль-ка творів, що досі зберігають більше свіжости як найближче гомінки у свій час полотна цих його сучасників.

Поруч „Листів із моря млина“ та „Сафо“ (може ще й „Свистелет“) „Маціцький“ живе досі безпосереднім теплом переживань, дарма, що трохи найним як на наш нинішній смак

смак, яким уміємо так легко аналізувати буцим-то переможений нами „сентименталізм“. Та з другого боку при всьому привизанню до сучас-них перефразированих сюжетів і витонченого, перетонченого стилю, находити на нас хвилини, коли втомлені звертистими етежками психоло-гічної аналізи, тужимо за кілька краплями лі-ризму змішаного з одною краплею легкої іро-нії, цілющою, наче лікувальна отрута.

Є в цьому молодечомо творі мотив, що вер-тається до Додета все життя: боротьба за гро-ші та славу. Кохання, що приглядається цій боротьбі, й інколи вмишується в неї, не стає для нього ніколи етихіною силою, рівною таїмтм двом. Працювати все життя й жертвувати собою для таких двох молахів як гроші та слава — на-пів необхідність, на-пів божевілля! Доде за кожним разом глипнувши на Амора, що стоїть у кутку як Попелюшка, почуває в собі припад меланхолії та ніжного жалю і починає борони-тися іронічною усмішкою...

Та хто з нас певний, що саме іронія, а не ліризм берс верх — в автора і в нас самих, коли слухаємо його?

Читаючи добру повість, рідко приходить нам на думку добувати із неї філософію життя, а тим рідше шукати загальних рис таланту її автора. Тим краще. Нехай це роблять критики, що хотять ствердити силу оригінальності пись-менника в порівнанні з його попередниками, аїявати його один твір із цілою низкою інших, його власних і чужих.

Коли находимо в повісті одну-дві живі по-статі в бачимо їх перед собою, наче припадін-них знайомих, з якими зустрілися вперше під-час далекої подорожі в поїзді, залюбки слуха-ємо їх, бачимо їх на тлі шпоза то мраних краєви-дів і відчуваємо, що ось за кілька годин розста-немося з ними і завтра вже згадуватимемо все

це, наче романтичну пригоду... І нам вистачає це, без думки про вартість таких вражін.

Буденні, пересічні люди, банальні розмови закрашуються від одного проміння колірами ве-селки. Усе залежить від того, з якого місця глядимо на них. Може деякі сцени „Маціцько-го“ видадуться нашим читачам нереальні. Наше студентство не знає таких небезпечних спокус як париське; наші молоді поети може аж у XXI-ім столітті жертвуватимуть кепськими вір-шами для доброї торгівлі, а не один наш читач глядїтиме звисока на героїв цієї повісті, що так часто плачуть і покірливо сповідаються...

Та є в цій повісті, як дуже характеристич-ний для французького духа, гармонійна споудка прозорого ліризму зі здоровим розумом. Її про-стота форми зродилася завдяки класичній тра-диції, її сентименталізм є свідомим продовжен-ням найбагатшої в світі романтичної літерату-ри, яка не соромилася патосу, що мав у собі оклики болю, саїз, що падали на схрещені у роз-пуці долоні покривджених і розчарованих. А поза тим усім виринає погідна усмішка, що примирюється із ударами життя і вибачає йому жорстокість, на-пів із владности за дорогий досвід, який можна придбати тільки такою до-рогою ціною.

Повість Додета є ще одним прикладом, як недалеко потрібує шукати справжній талант теми для повісті і з яких простих, неглибоких фактів буденщини можна скласти зорумуючу історію. Перекладач не знає, чи має соромити-ся за те, що сам інколи стримував сабозу над цією історією чи за те, що вибрав на переклад таку плаксину річ.

У вчорашнім фейлетоні є такі друкарські помилки: І-а шпалда 3-ий рядок „дівалис“, зам. дівалис; 12-а шп. 14-ий рядок: „у літературі“, зам. у літературі.

Найкращі святочні бажання зложать своїм найближчим ті батькам, які обезпечуться в Товаристві

'КАРПАТІЯ' Львів, Руська 181.

— Ваш уряд справді хоче покласти кінець проливу крові? Підкреслюю: справді. Бо Ваші противники шепотять, що ваш уряд тільки грає комедію миролюбності, а в дійсності хоче дальшої ріш. Дайте мені відповідь означену і рішучу.

— Коли так, то іменем совізанків роблю Вам оське предложення: Нехай начальна команда вашої армії повідомить через парламентаріїв начальну команду польської армії, а ваші командири повідомлять відповідних командантів відтинків польського фронту — що означено для і в означеній годині ваші війська припинять пальбу і всякі інші бойові діла, та що домагаться, щоб польські командири зробили в той самий час те саме. Таким чином настане фактична задержка проливу крові, часова, яка дозволить суцільно, під контролем совізанків і за нашим посередництвом перейти переговори про остаточне закінчення зброї та, далі, про мир. Згода?

— В принципі згода, та під умовою, що Ви: совізанки берете на себе поруку, що поляки не використовувать задержки пальби на те, щоб поза фронтом пересунути війська на інші позиції — задля будучих наступів.

— Поруку беремо і будемо її виконувати окремими військовими комісіями по обох боках фронту. Чи готові Ви передати безпосередньо моє предложення Вашому уряду і військовому проводові?

— Наслідком подій в Угорщині не маю в цій хвилині змоги анізватися зі Станіславовом.

— Ми беремо на себе передачу Вашого рапорту до Станіславова. Нанишіть зараз-же, в сусідній кімнаті, відповідну телеграму, а ми вишлемо її, для певности — кількакратно, з вежі Айфля, бездротно на адресу Вашого уряду.

Довша телеграма із змістом в зміст! Білосого предложення, за чверть години була готова. Підписану і машинкою переписану передали ми її ген. Білосову.

— Одріаг. Я дуже вдоволений, що Ви прийняли наше предложення. Тепер покажется, по чийому боці правда: по нашому, чи по польському, і хто справді не хоче проливу крові.

Солов'є, „американське“ стиснення руки. Прощання.

(Докінчення буде).

Жертви фанатизму.

В турецькому місті Менемі, що лежить недалеко Смирні, фанатичний дервіш, шейх одного монастиря, невдоволений поступовими реформами турецького уряду, пробував викликати релігійні заворушення. Він зібрав 5 своїх однопольців і маневрував із ними вулицями з прапором Магомета в руках, закликаючи населення підняти бунт, встати на оборону віри магометанської. Один вчитель пробував утихомирити фанатиків, тоді вони кинулись на вчителя і вбили його, відрубали голову й настромили її на прапор. Коли жандарми хотіли зрештувати дервіша і його учнів, дервіш замкнувся з однопольцями в мошеї, стріляючи до жандармів. Жандарми відповіли стрілами. Під час перепалки згинув дервіш тріох його однопольців та двох жандармів.

Нова партія в Америці.

Американська преса сповіщає, що в республіканській партії З'єдинених Держав повстав роздор. Сенатор Лукас, невдоволений діяльністю цієї партії, творить опозиційну „партію прогресистів“. Це булаб четверта партія в З'єдинених державах.

! Найвища Нагорода П. В. К. в р. 1929 !

Пийте

Знамениті Краєві ВИНА

НАЙБІЛЬШОЇ ФАБРИКИ в Польщі

Г. Маковського
в КРУШВИЦІ

! Велика Золота Державна Медалія !

До всіх Повітових Народніх Комітетів і членів Центрального Комітету УНДО та всіх укр. громадян!

Вже 9. січня 1931 р. починаю працювати соймовою бюджетовою комісією. Бюджетотрі парламенти комісії союму та сенату і відтак на повних засіданнях цих обидвох законодавчих тіл дають нам змогу представити цілу дотеперішню політику уряду на наших землях, його відношення до потреб українського населення і до праці українських організацій та виділити всі наші конкретні домагання до кожного міністерства. З цього приводу повстає пильна потреба подати Українському Клубові до відома як найбільше певних і конкретних фактів з минулого і як найбільше умотивованих наших домагань у зв'язку з новим бюджетним прелімінарем. Польські, німецькі та жидаїські політичні комітети, культурні, господарські та гуманітарні організації перелашть своїм послам на бюджетову сесію меморіали з усіх ділянок життя, всілякі документи на певні політ. копії старих і неоподоланих петицій та конкретні лаві петиції. Без огляду на безпосередній успіх мусимо я ми придержуватися тої самої методи.

Що торкається міністерства закордонних справ потрібні нам відомости про конкретні утруднення з боку консулатів та при видачі наших портів. З ділянки міністерства військових справ важні є конкретні відомости про пошанівок української національности в війську і ціри наших жінок і в конкретні відомости про відношення війська до українського населення в часі маневрів, закупу харчів і т. п. До бюджету міністерства внутрішніх справ належать: ціла діяльність старости і воєводства, державної поліції, корпусу охорони пограниччя, збройних запасів і ціле самоврядування. Всі зажадання я домагання мусять бути провірені і докладно мотивовані. При бюджеті міністерства скарбу можна виділити всі наші конкретні зажадання та заваження про податкові норми та практики, про політику держ. банків і всіх державних монополій (сіль, тютюн, спирт, сіринки). Конкретні зажадання я

побажання я обсягу виміру справедливости я умов життя у визначних потребах при бюджеті мін. справедливости. Воєніські промислові заклади, держ. уряди, уряди мір, і всі справи торгівлі приходять на чергу при бюджеті мін. торгівлі я промислу. До бюджетів міністерства різництво я земельних реформ важні є певні і конкретні відомости про відношення влади до наших різничих організацій, конкретні факти про те, як переводиться у нас земельну реформу (наприклад, кооперативна) і кредитову політику через Річний Банк. При бюджеті мін. освіти цим разом дуже важні будуть останні меморіали про розважання укр. гімназій і всі відомости про відроджену політику. Бюджет міністерства публичних робіт це для нас: дороги, мости, рірські потоки, регуляція рік, відбудова краю. На всіх цих ділянках життя має наш парі безліч журби і домагань, треба їх тільки зібрати я піднести. Бюджет міністерства праці я суспільної опіки дає нам змогу піднести наші заваження я домагання до цілого соціального законодавства та його виконання. Тут входять у гру всі соціальні заваження, опіка над еміграцією, над молодістю я дітьми, інвалідськi домп та інституції суспільної самопомочі. Замало уваги присватуємо усім цим справам і тому було би дуже побажанням одержати конкретні відомости я побажанням також із цієї ділянки вже на щогорічну бюджетову соймову сесію.

Політика взагалі, а тимбільше на бюджетовій сесії парламенту мусить розпоряджати безумовно певними фактами і умотивованими домаганнями. Маючи це на увазі, просимо негайно надіслати відповідний матеріал від поодиноких членів і наших організацій на адресу: Warszawa, Sejm, Klub Ukraiński — з допискою: для п. О. Луцького (члена бюджетової комісії).

Президія „Української Парламентарної Репрезентації“.

З польської преси.

Реформа адміністративного поділу Польщі.

На сторінках санаційно-лібералізуючого „Курера Віленського“ з дня 24. н. м. появилася обширне інтерв'ю з сен. Романом (BB) п. н. „На порозі децентралізації держави“. Сен. Роман є головою „Секції територіального поділу держави“, існуючої при „Комісії для покращання („управління“) державної адміністрації“ і відповідав на низку питань про працю зазначеної секції, її конкретні висліди та практичне їх аначіння. І питання і відповіді безумовно дуже цікаві.

„Зараз на початку (праці комісії — прим. ред.) стало ясним, що дотеперішній адміністративний поділ держави не може бути ніякої збережений. За його зміною промовляють мотиви великої державної важности. Я переконаний, що з тою реформою не можна довше зволікати...“

Кажучи про наукову підготовку комісії та її секції я переведенні студії над фактичними матеріалами, сен. Роман згадує м. ін. статистичні праці, виконані Інститутом Національних Дослідів, монографії про Полісся, якісь матеріали про східні воєводства і т. д. З того виходило, що комісія особливо цікавиться адміністрацією та адміністративно-територіальним поділом східної частини Польщі. Однак сам інтерв'юатор про це нічого не каже. Він відмовився теж подати деталі проєкту, який комісія задумує предложити уряду. Ствердив лише, що всі підготовчі праці „Секції територіального поділу держави“ вже закінчені, загалом принципи устійнені і Секція приступила до редактування висісків.

Випрацюється проєкт нового поділу на громади і повіти та все з дуже докладним мотивуванням... З дотеперішнього перебігу праці Секції гадаю, що її висіски повинні бути готові за кілька-найбільше за три-чотири місяці.

Що торкається принципів і преміс, на яких Секція побудувала свої висіски, то її голова казав, що Секція дуже сонісно обміркувала та з участю визначних аначів передискутувала всі оголошені в цій матерії опінії.

Ми прийшли до пересвідчення, що принцип конституючий поділ на воєводства, повіти і громади є найвідповіднішим для польської держави. Річ лише в тім, як цей поділ повинен бути переведений. Секція прийняла засаду, що воєводства повинно простягатися на землі (собиар), на яких спеціально виступає якась велика проблема загальнодержавної важности, наслідком чого ці землі відокремлюються з цілосто державної території, себто воєводства повинно охоплювати терен, для якого треба створити окрему регіональну програму державної політики (?). Розглядаючи під цим кутом маю польської держави ми дій

шли до того, що прийняли таку велику воєводства. Крім того за цією тезою промовляють і значного побільшення терену впливних воєводств домагання також інші важливі мотиви чисто практичної натури.

До тих мотивів сен. Роман зачисляв необхідність привороження адміністративно-воєводського поділу до різних інших відділів державної адміністрації; господарська самодостаточність воєводств мусить відповідати потребам будучої господарської самоуправи та територія впливних воєводств є замала, щоб подолати тягарам воєніського самоврядування; врешті за збільшенням території воєводств промовляють — мовляв — також мотиви опадности.

Конкретно щодо проєктованих границь будучих воєводств сен. Роман — як уже згадало — відмовився дати інформації. Дав лише пізнати, що буде скасоване новгородське воєводство, яке має бути об'єднане з Віленщиною. Зокрема голова Секції підкреслив, що вона брала під увагу воєніську самоуправу в розумінні можливостей господарсько-фінансових, себто матеріальних підстав її існування і розвою. Зате в обсяг дорученої нашої Секції діяльности входять устроєва справа, самоврядування взагалі та воєніських репрезентанських органів зокрема. Очевидно, реалізація постанов конституції творить тут також одне з найважливіших чергових (?) державно-творчих завдань. Наші парламентарні палати мають тут широкое поле до застосування свого анання, досвіду я напружені праці.

— Як бачимо, сказано тут дуже багато і дуже мало. Натяк на „великі проблеми загальнодержавної важности“, які будуть грати роль при новому адміністративному поділі Польщі, вказували би на інтенцію виключити м. і. в одну самоуправу однією всі землі, заселені компактно більшістю українського населення, бо являть інші питання у Польщі доріаючі по своїй важности українській проблемі? З другого боку мова про „господарську самодостаточність“ і про „окрему регіональну програму державної політики“ вказує на якісь нові експерименти, переначковувані під фірмою реформ внутрішньої адміністративного устрою. Дуже неясний є також анивання рук від „устроєвої справи“, яка — мовляв — належить до компетенції парламенту. Коли пригадаємо собі, як цю „устроєву справу“ трактувано в адміністративній комісії в минулому союмі, яка остала під проводом впливного віцеамаршала Полякенича, то насуваються дуже неприємні рефлексії на тему вигляду „устроєвої справи“ будучих воєніських самоуправ.

Якщо ставити справу потреби адміністративної децентралізації сама редакція „Кур'єра Вільського“ у вступі до інтерв'ю з п. Романом. Вона признає факт існування різноманітності характеру різних частин нинішньої Польщі, безсумнівно або об'єктивною централістичної системи правління і фактичне введення на німі політичної і громадської самоуправи. Редакція зазначає, що

справа реформи нинішньої адміністрації і самоуправи проблеми є капітальними першорядного значіння внутрішньо-державними проблемами.

Однак також не каже нічого конкретного, як собі до реформи уявляє.

Очевидно, аміна воєніських границь не є ще реформою адміністрації. Це підкреслювали теж дуже рішуче українські парламентарні представники на форумі союму і сенату, вказуючи на потребу допущення українського автохтонного населення до самоуправи (на ділі, а не на папері), на потребу фахових адміністративних сил, а не дилетантських, на шкідливість мілітаризації адміністративного апарату і — що найважливіше — на необхідність глибокого почуття права в усіх адміністративних чинників.

Нині врешті, чи нова реформа адміністративного поліцу Польщі переїде знову до депного порядку і законом про автономію 3-ох східно-польських воєводств?

Ревізії й арештування.

МАСОВІ АРЕШТУВАННЯ КОМУНІСТІВ У ТЕРНОПОЛІ.

Політична поліція в Тернополі перевела в останніх часах численні домашні ревізії в Тернополі і в деяких підміських селах, особливо в Чистиліві, в пошукуванні за комуністичною бібулою. Який був вислід ревізій, покищо невідомо, але поліція арештувала і передала окружному суду в Тернополі понад двадцять молодих людей (у цьому кілька жидів) та кількох українців і поляків з Тернополя й околиці — головним чином з Чистилова. Між іншим арештовано Богдана Міхенка, котрий недавно вернув до Тернополя з драгобницької тюрми, де відбував кару чотирьохлітньої в'язниці за співучасть у вбивстві провокатора Королюка. При ревізії в домі його родичів у Тернополі зривано підлоги і копано в городі, але нічого не знайдено. Ув'язнено також тернопільського шевця Юрка Строновича і селянина П'юруна (поляка) з Чистилова, селянсько-робітського кандидата на посаду з листи ч. 19 при попередніх виборах. Всіх арештовано під замітом приналежності до КПЗУ і приміщено у слідчий в'язницю тернопільського окружного суду, а тільки Богдана Міхенка вивезла поліція мабуть до Луцька.

ВИЙШЛИ НА ВОЛЮ.

Після того, як б. послові Павлові Васильчукові Апеляційний Суд у Львові зменшив кару на половину (з одного року на 6 місяців), випущено його на волю за кавцією 1.000 зол. Оборона зголосила касацію і в справі цієї кари.

Дня 14. грудня вийшов на волю з луцької в'язниці (після одномісячного pobytu в ній наслідком доносів) директор відділу Українбанку в Колках п. Никифор Лотоцький. Одночасно випущено з тюрми в Луцьку і Рівному кількох ашів селян з Луцьчини і Здолбунівщини, арештованих у зв'язку з виборами.

При цій нагоді слід зазначити, що арештовані наруге перед місцем шп. В. Островський, Ол. Ковалевський, Ів. Власовський та Ів. Бондарук з Луцька сидять далі в луцькій в'язниці. Як нас повідомляють, справу, в якій вгадані громадяни обвинувачувались, утворено, а зате тепер ведуть проти них слідство по новому обвинуваченню.

Документ часу.

В справі рогатинської гімназії.

Нам пристано підпис такого документу часу:

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Warszawa, 25. listopada 1930, Nr. II/25661/30. Kolo U. P. T. „Ridna Szkoła” w Rohatynie — sprawa zezwolenia na otwarcie gimnazjum ukraińskiego w Rohatynie. Odpowiedz na pismo z dnia 25. października 1930 r. L. 243/30.

Do Zarządu Kola Ukraińskiego Towarzystwa Pedagogicznego „Ridna Szkoła” w Rohatynie. Na podstawie art. 97 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta (Dz. U. R. P. Nr. 39 poz. 341) oznajmiam, że nie poddaje ponownemu rozpoznaniu sprawę zamknięcia gimnazjum ukraińskiego Towarzystwa Pedagogicznego „Ridna Szkoła” w Rohatynie z powodu braku warunków do wznowienia postępowania, przewidzianych w art. 95 pkt. b., a zarządzenie moje z dnia 24. września 1930 r. Nr. II/21668/30 było ostateczne w administracyjnym toku instancyj, niezależnie od możliwych uprawnień do wnio-

stania skargi do Najwyższego Trybunału Administracyjnego (art. 76 pkt. 2 przytoczonego wyżej rozporządzenia). — Minister St. Czerwinski.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego we Lwowie. Dnia 12. grudnia 1930. Nr. II/18295/30. Sprawa gimnazjum U. P. T. w Rohatynie.

Lo Zarządu Kola Ukraińskiego Tow. Pedagogicznego „Ridna Szkoła” w Rohatynie. W myśl polecenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Kuratorjum O. S. L. przesyła Zarządowi pismo p. Ministra W. R. i O. P. z dnia 25. XI. 1930 Nr. II/25661/30. — Za Naczelnika Wydziału: L. Jus, Okręgowy Wizytator Szkół.

ОСТАННІ ВІСТІ

Б. ПОСОЛ Д-Р ОСИП КОГУТ НА ВОЛІ.

В суботу, 27. грудня ц. р. опустив в'язницю (Бригідки) б. посол д-р Осип Когут, адвокат у Богородчанях, за кавцією 5.000 зол. З в'язниці вийшов з чотирьохмісячним опізнанням, бо хоч постановою про звільнення запала ще 23. грудня, то наслідком свят, зрештаували її шойно в суботу 27. XII. 1930. Д-р Когут почуває себе недужим і вибирається для лікування до котроїсь з наших санаторій.

В тюрмі остали ще з берестейських в'язнів б. послі: В. Целевич, якого справа ще не передана до звичайного слідчого судді, а який почуває себе ще не зовсім добре, Д. Палів і І. Ліщинський, в справі яких слідство поступає нормально та б. посол Вислоцький, якого акти давно вже відійшли до окружного суду в Золочеві. Крім того перебувають у карній в'язниці (Бригідки) при вул. Казимірівській голова УНДО д-р Дм. Левицький, головний секретар УНДО д-р Л. Макарушка і Вол. Кохан, всі, як відомо, вибрані послами в часі останніх виборів.

ПЛАСТОВИЙ ПРОЦЕС.

Дня 30. грудня в 9. год. рано в Сокалі починається пластовий процес. Обвинувачені відповідають із вільної стопи. Всіх є 35.

ПРОФЕСОРИ ПРАВНИЧОГО ВИДІЛУ КРАКІВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ПРО БЕРЕСТЯ.

Під відомим протестом професорів краківського університету у справі Берестя не були підписалися професори-правники. „Газета Варшавська” повідомляє тепер із Кракова, що професори-правники підписали листа до президента держави. В листі стверджують, що з тривогою глядять на домагання законів у Польщі та підважування правопорядку. Коли закон є лихий, то конституція повинна його виправити. Доки закон об'являється, всі повинні його шанувати. Підписаним їх совість каже забрати голос у тій справі та звернути увагу президента, які небезпеки відсіля виникають.

Присутній на зборах професор скарбовості Книжановський сказав, що особисто доручить президентові це письмо.

ВІДПОВІДЬ ПОС. ДИБОСЬКОМУ.

Проф. д-р Кот відповів пос. Дибоському, який осуджував лист краківських професорів. Пос. Кот каже, що Дибоський хотів відвернути увагу суспільності від справи заг. натури й обнизити значіння відруху совісті, представити справу як політ. інтригу та роздвоїти і розбити зростаючу масу горожан, яких зеділює жура за праву та справедливість у Польщі.

ВІДПОВІДЬ ПОС. Д-РА ДОМАШЕВИЧА ПРОФЕСОРАМ ЛЬВІВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ.

Д-р Ол. Домашевич, соймовий посол, оголосив листа до професора д-ра Ів. Ленартовича як відповідь на лист професорів львівського університету в справі Берестя. Д-р Домашевич каже, що нічого в берестейській справі, як посол не робитиме, бо переконаний, що не є компетентний до того. Як горожанин має довіря до уряду та судів. Коли й були які надужиття, то будуть покарані. В усякому випадку поступлять згідно з інтересами держави. Лист професорів і правно і публічно це політична демонстрація.

ТАКИ ПОЇХАВ...

У зв'язку з вістками польських опозиційних часописів польські джерела повідомляють, що це неправда, буцїмто командант берестейської тюрми полк. Костек-Бернацький вийшов до Бад Найгайм, де зголосився як купець Гіжницький з Варшави.

Дня 23. грудня приїхав був Костек-Бернацький з Кракова у Варшаву. На дзвірі зібрався було багато людей. З Варшави вийшов невідомо де.

ПІСЛЯ ВБИВСТВА НА ЗНЕСІННІ.

У зв'язку з убивством на Знесінні арештували наймичку Губерств, Катерину З., як морально співвинувану у вбивстві. З її зізнання побачили дальші зисновки. Вона нібито призналася в перехресних питаннях до заочилу. Ствердила, що один із убивників це любовник її наймички та постійно харчувався в неї. Хоч на провини висавчо телеграм та стеліні листи.

Оголошення до святкового числа „Діла“

яке вийде в значно збільшенім обемі і накладі в вівторок дня 6. січня 1931 р. приймає Адміністрація „Діла“ від нинішнього дня, найпізніше до понеділка 5. січня до — — — години 13. — — —

..... то можливо, що вбивники такі скриваються у Львові. Уночі зі суботи на неділю переводили ревізію в підозрілих локаліях. У суботу перенесли секцію трунів. Секція вказала, що бандити були жертви тяжким молотом (який прикріпили на залізній пруті). Той молот поліція нашла в снігу недалеко хати). Мозок і кров нещасних поклали навіть стелю. Гамер має 19 ран, завданих молотом. Гамерова мала в лоні 5-місячний п'ял хлопця.

Арештованих у першій хвилі п'ятиох робітників із скляної гуті випустили на волю, бо вони вказали албі. Опісля арештували двох інших робітників і при цьому поліція впала на слід справжніх убивників, яких було двоє. Вони також робітники тієї гуті. Поліція вже устїївила їх в'язницю. Із візнань свідків устїїнено, що обох тих робітників бачили біля місця злочину та що знайдені рукавички загубив один із тих робітників. Робітники ті походили зі східних окраїн, а перед святами фабрика їх зредувала.

МУСОЛІНІ ГОВОРИТИМЕ У РАДІО ПО АНГЛІЙСЬКИ.

„Джорнале д' Італія” повідомляє, що 1. січня 1931 р. в год. 2. попол. Мусоліні виголосить промову в англійській мові. Промову трансмітуватиме італійське радіо по всьому світі.

СПОРТ

Гаківка. Україна—Гасмоней 4:1 (0:0, 2:0, 2:1).

Гарна виграна України з жидівською дружиною, яка грала дуже амбітно і жертвенно. В першій третій гра вирівняна, але хаотична, кінчить нерозв'язаною. В другій третій Гасмоней починає слабнути, це використовує незрівняний Труш, який переїзджаючи через ціле грище стріляє дуже ефективно два голи. В третій третій Гасмоней стріляє несподівано почесного гола, на що Труш відповідає ще двома для України.

Труш був героєм дня, а його гра викликувала у глядачів подив і признання.

В барах України виступив вперше цього року Кобзар, який при совісній тренінгу може вибитися на доброго гокейста. — Ціла дружина України грала дуже амбітно, крім Гофрика, який грає занадто гостро. — Виділів понад 300. 300.

Погонь—Чорні 2:1 (1:0, 0:0, 1:1).

Лехія—Львовянка 1:0 (0:0, 1:0, 0:0).

НОВИНКИ

— Конфіскація „Діла”. Вчорашнє (288) число „Діла” підпало конфіскації аж у п'ятьох місцях. У статті „Поморя й Україна” сконфісковано два місця, у статті „Перший політичний процес проти б. посла у Сх. Галичині” — три місця. Це вже 39-а з черги конфіскація нашого органу в цьому році.

— Розв'язання т-ва „Луг” у Запитуві. Пишуть нам: Після пацифікації у Запитуві к. Львова розв'язано там т-во „Луг”. Товариству закидують, нібито воно не брало участі в гашенні низки пожеж, хоч воно було завжди при вогні, а навіть подано такі вогні, яких ніколи не було. Рівнож закидують уряджування військових вправ та вправ у стрільні...

— Ювілей професора Української Господарської Академії в Подєбрадах. Пишуть нам: Семинар політичної економії при Українській Господарській Академії в Подєбрадах святкував дня 18. ц. м. ювілей 25-літньої праці свого керівника, економіста О. Мницюка. На програму свята заложились реферати, відчитання привітних листів, вручення Ювілятові грамоти та промови. Характеристику Ювілята та його праці подав доц. Вікт. Домашницький. Секретар семінара М. Кушніренко представив його діяльність як керівника семінара та як професора Академії. Від Академічної Громади при УГА сказав привіт абс. П. Вигнанський, від Г-ва Економічного-Суспільних студій Зах. Українських Земел д-р О. Котик, а грамоту від членів семінара політ. економії вручив абс. К. Бородайко. З нагоди ювілею зроблено збірку між членами семінара на „Фонд негалицької допомоги кооперативам”.

— З життя т-ва „Січ” у Відні. На зичанні загальних зборів українського академічного т-ва „Січ” у Відні, що відбулися дня 22. листопада 1930, обраний новий виділ у такому складі: голова — Янда Володимир, студ. мед.; місто-голова — Ябонювський Сергій, студ. ліс.; 1. го-

